

ที่ พร ๐๐๒๓.๕/ว ๕๕๐๘

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๕๐๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
กรณีการจัดทำและจัดจ้างแบบบูรณาการงานก่อสร้าง

เรียน นายอำเภอทุกแห่ง, นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๕๙๔
ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงมหาดไทย แจ้งเรื่องการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีการจัดทำและจัดจ้างแบบบูรณาการงานก่อสร้าง เพื่อให้ นายอำเภอทุกอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ โดยคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ คราวประชุม ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติดังกล่าวว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

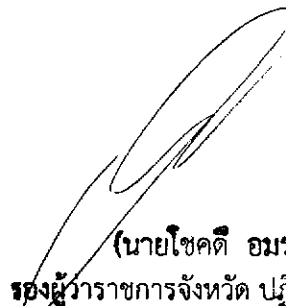
๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดทำแบบบูรณาการงานก่อสร้างเองได้ ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยผู้จัดทำ ไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรมได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ เทียบเคียงกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เรื่องเสร็จที่ ๒๒๐/๒๕๖๐ ประกอบกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ในเรื่องเสร็จที่ ๘๓๗/๒๕๕๖

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการจัดจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ในการจัดทำแบบบูรณาการงานก่อสร้างได้ โดยผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ ด้วย

รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโชคดี อมรวัฒน์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กลุ่มงานการเงินบัญชีและการตรวจสอบ
โทร ๐-๕๕๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๕๐๒
โทรสาร ๐-๕๕๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๑๐๗
ผู้ประสานงาน : นางสาวนันทิพัฒน์ หมั่นกัน

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๔๐๕.๒/ว ๕๓๗๖

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีการจัดทำ และจัดจ้างแบบบูรณาการงานก่อสร้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๐๓๓๒๕๙ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑
๒. สำเนาคำความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ คราวประชุม ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒
๓. สำเนาคำเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ในเรื่องเสร็จที่ ๘๓๗/๒๕๕๖
๔. สำเนาคำเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เรื่องเสร็จที่ ๒๒๐/๒๕๖๐

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณายกเว้นการปฏิบัติให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยขอให้โครงการก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็นต้องมีแบบบูรณาการงานก่อสร้าง ไม่จำเป็นต้องผ่านการรับรองจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเห็นว่าการนี้ เป็นประเด็นข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุที่จะพิจารณาอนุมัติยกเว้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้เสนอให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็น โดยคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ คราวประชุม ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีการจัดทำและจัดจ้างแบบบูรณาการงานก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่า ตามบทนิยามคำว่า "งานก่อสร้าง" ที่กำหนดในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมายถึง งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างสาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใด และการซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอน หรือการกระทำอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันต่ออาคาร สาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว รวมทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในงานก่อสร้างนั้นด้วย แต่มูลค่าของงานบริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของงานก่อสร้างนั้น โดยที่การจัดซื้อจัดจ้าง

/งานก่อสร้าง...

งานก่อสร้าง นั้น มาตรา ๖๐ ประกอบมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดว่า ก่อนดำเนินการจัดจ้างงานก่อสร้าง หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีแบบรูปารายการงานก่อสร้างซึ่งหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการจัดทำเอง หรือดำเนินการจัดจ้างก็ได้ และในการจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี ซึ่งการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินโครงการก่อสร้างที่จำเป็นต้องมีแบบรูปารายการงานก่อสร้างนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถดำเนินการได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

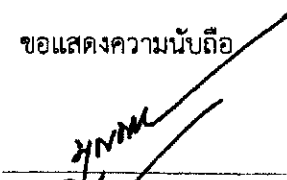
๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดทำแบบรูปารายการงานก่อสร้างเองได้ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยที่ผู้จัดทำไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรมได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ เทียบเคียงกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เรื่องเสร็จที่ ๒๒๐/๒๕๖๐ ~~โดยสรุปเป็นการดำเนินการอันเข้าข่ายเป็นการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือสถาปัตยกรรมควบคุม~~ ผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าวจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมาตรา ๔๙ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ และมาตรา ๔๙ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้หุ้นส่วน กรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม บทบัญญัติดังกล่าวมุ่งประสงค์ใช้บังคับกับนิติบุคคลที่เป็นเอกชน มิได้มุ่งประสงค์ใช้บังคับกับนิติบุคคลมหาชนที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ ประกอบกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ในเรื่องเสร็จที่ ๘๓๗/๒๕๕๖ เห็นว่า การดำเนินการหรือการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือนิติบุคคลมหาชน ซึ่งต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานซึ่งกฎหมายที่ให้อำนาจบัญญัติไว้อยู่แล้ว การดำเนินการดังกล่าวจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดทำแบบรูปารายการงานก่อสร้างได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรมก็ตาม แต่เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ได้มีหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕๒/ว ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่อง ซ้อมความเข้าใจนิยามความหมาย “งานก่อสร้าง” ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ไว้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องถือปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวด้วย

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการจัดจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ในการจัดทำแบบรูปารายการงานก่อสร้างได้ โดยผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ ด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินโครงการก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงขอแจ้งความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย มายังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้นายอำเภอ ทุกอำเภอทราบ รวมทั้งแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและ
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

ผู้ประสานงาน : นางสาวศลิษา การดี โทร. ๐๖ ๔๐๑๕ ๔๔๒๘

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบริการสาธารณะตามมาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ได้อย่างทั่วถึง
เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ภายในปี ๒๕๖๕”

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๐พท๒๕๖๑

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การขอทบทวนการรับรองแบบบูรณาการงานก่อสร้างที่ผ่านการรับรองจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๕.๒/๐๔๑๐๕ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า ตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๒ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ข้อมความเข้าใจนิยามความหมาย “งานก่อสร้าง” ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ว่า “งานก่อสร้าง” ตามมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณี “การซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอน” ที่ถือเป็นงานก่อสร้าง ตามนิยามมาตรา ๔ ทั้งนี้ กรณีตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ การปรับปรุง การรื้อถอน การต่อเติม และการซ่อมแซม จำเป็นต้องมีแบบบูรณาการงานก่อสร้างที่ผ่านการรับรองจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการด้วย กระทรวงฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดำเนินโครงการก่อสร้าง แต่เนื่องจากไม่มีบุคลากรท้องถิ่นที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ส่งผลให้ดำเนินการโครงการก่อสร้างเกิดความล่าช้า ไม่สนองตอบนโยบายรัฐบาล กระทรวงฯ จึงขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติให้แก่ อปท. โดยขอให้โครงการก่อสร้างของ อปท. ที่จำเป็นต้องมีแบบบูรณาการงานก่อสร้าง ไม่จำเป็นต้องผ่านการรับรองจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐได้ยกเลิกหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๒ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ข้อมความเข้าใจความหมาย “งานก่อสร้าง” ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และได้มีหนังสือข้อมความเข้าใจความหมาย “งานก่อสร้าง” ตามพระราชบัญญัติฯ ฉบับใหม่ แจ้งตามหนังสือ คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๕๔ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถปฏิบัติงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยกำหนดแนวทางการพิจารณาไว้ ดังนี้

/กรณี...

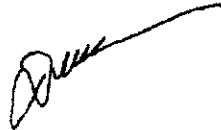
กรณีที่ ๑ หากการดำเนินการ การซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติม และรื้อถอน ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือไม่มีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือไม่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการจัดจ้างในลักษณะอื่นที่มีค่าใช้จ่ายก่อสร้างได้

กรณีที่ ๒ หากการดำเนินการ การซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติม และรื้อถอน มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือมีความจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการจัดจ้างในลักษณะงานก่อสร้าง

๒. สำหรับประเด็นที่กระทรวงมหาดไทยขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติให้แก่ อปท. กรณีโครงการก่อสร้างที่จำเป็นต้องมีแบบรูปรายงานก่อสร้าง โดยขอไม่ต้องผ่านการรับรองจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ นั้น เป็นประเด็นข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีจึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยที่จะพิจารณาอนุมัติยกเว้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพิสดารคดีรัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๒
วันพุธที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒
ณ ห้องประชุมสหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงมหาดไทย ชั้น ๔ อาคารดำรงราชานุภาพ

ผู้มาประชุม

๑.	นายไตรภพ วงศ์ไตรรัตน์	กรรมการ	ทำหน้าที่ประธาน
ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๒.	นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์	กรรมการ	
๓.	ศ.พิเศษ กมลชัย รัตนสกาววงศ์	กรรมการ	
๔.	ศ.พิเศษ ยุวัฒน์ วุฒิเมธี	กรรมการ	
๕.	นายสุพล ยุติธาดา	กรรมการ	
๖.	นายปริญญา อุดมทรัพย์	กรรมการ	
๗.	นางสาววันฉณา บุนนาค	กรรมการ	
๘.	นายเอกศักดิ์ ตริกรฤณาสวัสดิ์	กรรมการ	
๙.	นายนิเวศน์ หาญสมุทร์	กรรมการ	
- ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.
๑๐.	นายยงยุทธ ชื่นประเสริฐ	กรรมการและเลขานุการ	นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.
๑๑.	นางสาวสุธาทิพย์ จันทระเจริญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	นายธนาคม จงจิระ	ติตราชการ	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านความมั่นคงภายใน
๒.	นายธวัชชัย พักอังกูร	ลาการประชุม	
๓.	นายพินัย อนันตพงศ์	ลาการประชุม	

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายฉวิล โอทอง	นิติกรชำนาญการพิเศษ	สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย
๒.	นางสาวชุติมณฑน์ บริสุทธิ์	นิติกรชำนาญการ	สำนักกฎหมาย สป.
๓.	นางสาวฐิตาพร อูทก	นิติกรปฏิบัติการ	สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง

๑.	นางสาวนารีนุช กลั่นแก้ว	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๒.	นายวันชัย ปิ่นแก้ว	นิติกรชำนาญการพิเศษ	
๓.	นางสาวภิรมย์นาฏ ตีคำ	นิติกรชำนาญการ	
๔.	นางสาวจุฬภาภรณ์ พระไชยบุญ	นิติกรปฏิบัติการ	

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายพงษ์ศักดิ์	กวีนั้นท์ชัย	ผู้อำนวยการส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุน และพัฒนาระบบงบประมาณ
๒. นางสาวศลิษา	การดี	นักวิชาการการเงินและบัญชีชำนาญการ
ผู้แทนสภาวิศวกร		
นายสรศักดิ์	เอี่ยมเลิศ	หัวหน้าสำนักกฎหมาย
ผู้แทนสภาสถาปนิก		
นายปวิณพิมุข	ภิรมย์ไกรภักดิ์	นิติกรเชี่ยวชาญ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

เนื่องจากนายธนาคม จงจิระ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจ
ด้านกิจการความมั่นคงภายใน ประธานกรรมการ ดิตราชการ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ที่ประชุม
จึงมีมติให้นายไตรภพ วงศ์ไตรรัตน์ ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สป. กรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย
คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุมครั้งดังกล่าวแล้ว
ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๓๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๑ ข้อหาหรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ
ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชี้แจงว่า คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเคยมีหนังสือแจ้งข้อความเข้าใจนิยามความหมาย “งานก่อสร้าง”
ตามมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

การซ่อมแซม หมายถึง การซ่อม การดำเนินการ และหรือการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบ
อันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดหรือบางส่วน ให้คงสภาพและหรือใช้งานได้ตามปกติ
ดั้งเดิม

การปรับปรุง หมายถึง การแก้ไข การกระทำ และหรือการดำเนินการอื่นใด อันเป็น
โครงสร้างของสิ่งก่อสร้าง หรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้มีสภาพที่ดียิ่งขึ้น

การต่อเติม หมายถึง การตัดแปลง เปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มเติม หรือขยาย ซึ่งลักษณะ
ขอบเขต แบบ รูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ อันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดหรือ
บางส่วน ซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วให้ผิดไปจากเดิม แต่มิใช่เป็นกรณีของการซ่อมแซม

การรื้อถอน หมายถึง การรื้อหรือการดำเนินการอื่นใด เพื่อนำส่วนประกอบ
อันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดหรือบางส่วนออกไป

กรณีดังกล่าวทั้งหมดให้หน่วยงานของรัฐพิจารณา ดังนี้

(๑) หากการดำเนินการดังกล่าว ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือไม่มีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือไม่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการจัดจ้างในลักษณะอื่นที่มีใช้งานก่อสร้างได้

(๒) หากการดำเนินการดังกล่าว มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือมีความจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการจัดจ้างในลักษณะงานก่อสร้าง

กระทรวงมหาดไทยขอให้คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณายกเว้นการปฏิบัติให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยขอให้โครงการก่อสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็นต้องมีแบบรูปรายการงานก่อสร้าง ไม่จำเป็นต้องผ่านการรับรองจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง แจ้งผลการพิจารณาดังนี้

(๑) คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐได้ยกเลิกหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๒ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ข้อมความเข้าใจความหมาย “งานก่อสร้าง” ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และได้มีหนังสือ ข้อมความเข้าใจความหมาย “งานก่อสร้าง” ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ฉบับใหม่ แจ้งตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๕๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถปฏิบัติงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยกำหนดแนวทางการพิจารณาไว้ ดังนี้

กรณีที่ ๑ หากการดำเนินการ การซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติม และรื้อถอน ไม่มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือไม่มีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือไม่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการจัดจ้างในลักษณะอื่นที่มีใช้งานก่อสร้างได้

กรณีที่ ๒ หากการดำเนินการ การซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติม และรื้อถอน มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลัก หรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือมีความจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการจัดจ้างในลักษณะงานก่อสร้าง

(๒) สำหรับประเด็นที่กระทรวงมหาดไทยขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีโครงการก่อสร้างที่จำเป็นต้องมีแบบรูปรายการงานก่อสร้าง โดยขอไม่ต้องผ่านการรับรองจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ นั้น เป็นประเด็นข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีจึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยที่จะพิจารณาอนุมัติยกเว้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ บัญญัติให้ ก่อนดำเนินการจัดจ้างงานก่อสร้างหน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีแบบรูปรายการงานก่อสร้าง ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการจัดทำเอง หรือดำเนินการจัดจ้างก็ได้ และมาตรา ๘๗ บัญญัติว่า ในการจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมายครุคณะ) ได้มีความเห็นในเรื่องเสรีที่ ๒๓๖/๒๕๑๗ สรุปว่า เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและนายช่าง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๕๓๘ ไม่ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมประเภทวิศวกรรมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม

และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้มีความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๘๓๗/๒๕๕๖ สรุปว่า การที่รัฐได้ตรา กฎหมายมอบอำนาจในการควบคุมดูแลการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมให้แก่สภาวิศวกรก็เพื่อให้องค์กรดังกล่าวใช้อำนาจแทนรัฐในการควบคุมดูแลการประกอบวิชาชีพของเอกชนให้ได้มาตรฐานและถูกต้องตาม หลักวิชาการ ส่วนการดำเนินการหรือการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือนิติบุคคล มหาชนซึ่งต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ นั้น เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นต้องปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์และมาตรฐานซึ่งกฎหมายที่ให้อำนาจบัญญัติไว้อยู่แล้ว การดำเนินการดังกล่าวจึงไม่อยู่ภายใต้ บังคับพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ รวมทั้งความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๒๒๐/๒๕๖๐ สรุปว่า พระราชบัญญัติ วิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ มุ่งประสงค์ใช้บังคับกับนิติบุคคลที่เป็นเอกชน มิได้มุ่งประสงค์ใช้บังคับกับนิติบุคคลมหาชนที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ ดังนั้น กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นจึงมีความเห็นว่า กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินโครงการก่อสร้างซึ่งต้องมี แบบรูปรายการงานก่อสร้าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ ๒ ลักษณะ คือ

(๑) ดำเนินการจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้างเอง โดยผู้จัดทำไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม ตามที่พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนด เนื่องจาก พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ มิได้ใช้บังคับกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานของรัฐ

(๒) ดำเนินการจัดจ้างออกแบบแบบรูปรายการงานก่อสร้าง โดยถือปฏิบัติตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยผู้ให้บริการงานจ้าง ออกแบบแบบรูปรายการงานก่อสร้าง ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม

เนื่องจากประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมาย ประกอบกับรัฐธรรมนูญว่ากระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง จึงเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็น

สำนักกฎหมาย สป. พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ตามบทนิยามคำว่า “งานก่อสร้าง” ที่กำหนดใน มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ หมายถึง งานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้าง สาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใด และการซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอน หรือการกระทำอื่นที่มี ลักษณะทำนองเดียวกันต่ออาคาร สาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว รวมทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในงาน ก่อสร้างนั้นด้วย แต่มูลค่าของงานบริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของงานก่อสร้างนั้น โดยที่การจัดซื้อจัดจ้างงาน ก่อสร้าง นั้น มาตรา ๖๐ ประกอบมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดว่า ก่อนดำเนินการ จัดจ้างงานก่อสร้าง หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีแบบรูปรายการงานก่อสร้างซึ่งหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการ จัดทำเอง หรือดำเนินการจัดจ้างก็ได้ และในการจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี ซึ่งการที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินโครงการก่อสร้างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีแบบรูปรายการงาน ก่อสร้าง นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้างเอง ได้ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ โดยที่ผู้จัดทำไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรมได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๒๒๐/๒๕๖๐ โดยสรุปได้ว่า การดำเนินการอันเข้าข่าย เป็นการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือสถาปัตยกรรมควบคุม ผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าวจะต้องได้รับ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติ วิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมาตรา ๔๙ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิศวกรฯ และมาตรา ๔๙ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิกฯ กำหนดให้

หุ้นส่วน กรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ มุ่งประสงค์ใช้บังคับกับนิติบุคคลที่เป็นเอกชน มิได้มุ่งประสงค์ใช้บังคับกับนิติบุคคลมหาชนที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นการเฉพาะ ประกอบกับความเห็น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ในเรื่องเสร็จที่ ๘๓๗/๒๕๔๖ การดำเนินการหรือการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือนิติบุคคลมหาชน ซึ่งต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานซึ่งกฎหมายที่ให้อำนาจบัญญัติไว้อยู่แล้ว การดำเนินการดังกล่าวจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น โครงการก่อสร้างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีแบบรูปารายการงานก่อสร้าง หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแบบรูปารายการงานก่อสร้างเอง ก็ไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการจัดจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ในการจัดทำแบบรูปารายการงานก่อสร้างได้ โดยผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างฯ ประกอบกับหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างฯ ส่วนที่ ๓๓๓ (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ เรื่อง ข้อมความเข้าใจนิยามความหมาย “งานก่อสร้าง” ตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างฯ มีสาระสำคัญโดยสรุปว่า

๑) หากการดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติม รื้อถอน ที่ถือเป็นงานก่อสร้างตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างฯ โดยที่งานก่อสร้างดังกล่าว หรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือมีความจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการจัดจ้างในลักษณะอื่นที่

๒) หากการดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติม รื้อถอน ที่ถือเป็นงานก่อสร้างตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างฯ โดยที่งานก่อสร้างดังกล่าว หรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือมีความจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการจ้าง

หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการจ้างในลักษณะงานก่อสร้าง โดยที่งานก่อสร้างดังกล่าว หรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือมีความจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการจ้างในลักษณะงานก่อสร้าง โดยที่งานก่อสร้างดังกล่าว หรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัย หรือมีความจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดจ้างในลักษณะอื่นที่ไม่ใช่งานก่อสร้างได้ โดยผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ ก็ได้

ทั้งนี้ นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยตรวจพิจารณาแล้ว

ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า

(๑) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เคยได้มีความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๘๓๗/๒๕๔๖ เรื่อง แนวทางการดำเนินการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติวิศวกรควบคุม พ.ศ. ๒๕๕๒ (การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมประเภทนิติบุคคล) สรุปได้ว่า “พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อควบคุมและกำกับการองความรู้ความสามารถของผู้ประกอบ

วิชาชีพวิศวกรรม และเพื่อให้การติดตามดูแลการประกอบวิชาชีพใกล้ชิดกว่าที่เป็นมาแต่เดิม จึงได้มอบอำนาจให้สภาวิศวกรเข้ามามีส่วนช่วยรัฐในการควบคุมดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพวิศวกรรม ซึ่งการที่รัฐได้ตรากฎหมายมอบอำนาจให้แก่สภาวิศวกรก็เพื่อให้องค์กรดังกล่าวใช้อำนาจแทนรัฐในการควบคุมดูแลการประกอบวิชาชีพของเอกชนให้ได้มาตรฐานและถูกต้องตามหลักวิชาการ ส่วนการดำเนินการหรือการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมของเจ้าหน้าที่รัฐหรือนิติบุคคลมหาชนซึ่งต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ นั้น เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานซึ่งกฎหมายที่ให้อำนาจบัญญัติไว้แล้ว การดำเนินการดังกล่าวจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติวิศวกรฯ เมื่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นนิติบุคคลมหาชนที่ต้องดำเนินการตามขอบวัตถุประสงค์ตามที่พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๐๓ บัญญัติไว้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงมีอำนาจดำเนินการได้โดยไม่ต้องรับใบอนุญาตจากสภาวิศวกร แม้การดำเนินการนั้นจะเข้าลักษณะของการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม”

(๒) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เคยได้มีความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๒๒๐/๒๕๖๐ เรื่อง การประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมและวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมของสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานในกำกับของสถาบันการศึกษา สรุปได้ว่า “การดำเนินการอันเข้าข่ายเป็นการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าวจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมจากสภาวิศวกร หรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมจากสภาสถาปนิก แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยมาตรา ๔๙ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิศวกรฯ และมาตรา ๔๙ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิกฯ ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่เป็นนิติบุคคลไว้ว่า ต้องมีผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วน กรรมการของบริษัท หรือสมาชิกในคณะผู้บริหารของนิติบุคคลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วน กรรมการ ผู้จัดการของบริษัท หรือผู้มีอำนาจบริหารแต่ผู้เดียวของนิติบุคคล ต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม แล้วแต่กรณี ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมุ่งประสงค์ใช้บังคับกับนิติบุคคลที่เป็นเอกชน มิได้มุ่งประสงค์ใช้บังคับกับนิติบุคคลมหาชนที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นการเฉพาะ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะ จึงย่อมสามารถให้บริการทางวิชาการได้โดยไม่ต้องดำเนินการยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม แม้ว่าการให้บริการทางวิชาการดังกล่าวจะเข้าข่ายเป็นการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมก็ตาม”

ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าว โดยรับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนสภาวิศวกรแล้ว เห็นว่าตามบทนิยามคำว่า “~~งานก่อสร้างอาคาร~~” แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ~~งานก่อสร้างอาคาร~~ งานก่อสร้างสาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใด และการซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอน หรือการกระทำอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันต่ออาคารสาธารณูปโภค หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว รวมทั้งงานบริการที่รวมอยู่ในงานก่อสร้างนั้นด้วย แต่มูลค่าของงานบริการต้องไม่สูงกว่ามูลค่าของงานก่อสร้างนั้น โดยที่การจัดซื้อจัดจ้างงานก่อสร้าง นั้น มาตรา ๖๐ ประกอบมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดว่า ก่อนดำเนินการจัดจ้างงานก่อสร้าง หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีแบบรูปรายการงานก่อสร้างซึ่งหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการจัดทำเอง หรือดำเนินการจัดจ้างก็ได้ และในการจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี ซึ่งการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินโครงการ

ก่อสร้างที่จำเป็นต้องมีแบบรูปายการงานก่อสร้างนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถดำเนินการได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

(๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดทำแบบรูปายการงานก่อสร้างเองได้ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ โดยที่ผู้จัดทำไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรมได้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้เทียบเคียงกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เรื่องเสร็จที่ ๒๒๐/๒๕๖๐ โดยสรุปได้ว่าการดำเนินการอันเข้าข่ายเป็นการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือสถาปัตยกรรมควบคุม ผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าวจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ.๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมาตรา ๔๔ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิศวกรฯ และมาตรา ๔๔ วรรคสาม (๒) แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิกฯ กำหนดให้หุ้นส่วน กรรมการ หรือผู้จัดการของนิติบุคคลต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ บทบัญญัติดังกล่าวมุ่งประสงค์ใช้บังคับกับนิติบุคคลที่เป็นเอกชน มิได้มุ่งประสงค์ใช้บังคับกับนิติบุคคลมหาชนที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นการเฉพาะ ประกอบกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ในเรื่องเสร็จที่ ๘๓๗/๒๕๕๖ เห็นว่า การดำเนินการหรือการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือนิติบุคคลมหาชน ซึ่งต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ นั้น เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานซึ่งกฎหมายให้อำนาจบัญญัติไว้อยู่แล้ว การดำเนินการดังกล่าวจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติวิศวกรฯ แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดทำแบบรูปายการงานก่อสร้างเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรมก็ตาม แต่เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างฯ ได้มีหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างฯ ด่วนที่สุด ที่ กคส (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ เรื่อง ข้อความเข้าใจนิยามความหมาย “งานก่อสร้าง” ตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างฯ ไว้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องถือปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวด้วย

(๒) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการจัดจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ในการจัดทำแบบรูปายการงานก่อสร้างได้ โดยผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิศวกรฯ และพระราชบัญญัติสถาปนิกฯ ด้วย

~~..... ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา
ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยไปพิจารณาต่อไป~~

๓.๒ ขอความอนุเคราะห์ในการส่งเรื่องขอความเห็นทางกฎหมายต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับ “สถาปนิกสารสนเทศ” เป็นการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือไม่

กรมโยธาธิการและผังเมืองชี้แจงว่า สถาปนิกได้มีหนังสือ ที่ สกส ๑๑๗/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ เรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะสภานายกพิเศษแห่งสภาสถาปนิกว่า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและดิจิทัลคอนเทนต์ สาขาวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Science) ทั้งหมด ๑๓ คุณวุฒิ ๕ อาชีพ โดยมีอาชีพ “Information Architect” มีการนิยามชื่ออาชีพเป็นภาษาไทยใช้คำว่า “สถาปนิกสารสนเทศ” เนื่องจากสภาสถาปนิกมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพมีอำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์เป็นไปตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๕๓ ทั้งนี้ สภาสถาปนิกจึงได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวมีประเด็นทางกฎหมายซึ่งสำคัญและควรได้รับ

การพิจารณาวินิจฉัยเพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินงาน จึงเห็นสมควรเสนอข้อหาหรือต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตีความการบังคับใช้พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ ในประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและดิจิทัลคอนเทนต์ สาขาวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Science) โดยมีอาชีพ "Information Architect" เป็นหนึ่งในอาชีพที่ดำเนินการจัดทำ มีการนิยามชื่ออาชีพเป็นภาษาไทยใช้คำว่า "สถาปนิกสารสนเทศ" เป็นการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือไม่ หรือเป็นงานวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่สอง การใช้คำนำหน้าอาชีพว่า "สถาปนิก" จำต้องขอรับการพิจารณาจากสภาสถาปนิกตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือไม่ อย่างไร

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓

"มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"วิชาชีพสถาปัตยกรรม" หมายความว่า วิชาชีพสถาปัตยกรรมที่ใช้ศาสตร์ และศิลป์สร้างสรรค์สถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมในสาขาสถาปัตยกรรมหลัก สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง สาขานุมิสถาปัตยกรรม สาขาสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ และสาขาสถาปัตยกรรมอื่น ๆ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

"วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม" หมายความว่า วิชาชีพสถาปัตยกรรมที่กำหนดในกฎกระทรวง ฯลฯ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภาสถาปนิกและมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลการดำเนินงานของสภาสถาปนิกและการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ฯลฯ

๒. กฎกระทรวง กำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒ กำหนดว่า

"ข้อ ๒ วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ได้แก่ วิชาชีพสถาปัตยกรรมในสาขา ดังต่อไปนี้

(๑) สาขาสถาปัตยกรรมหลัก ในงานตามข้อ ๓ ยกเว้นการออกแบบวางผังอาคารที่อยู่อาศัยส่วนบุคคลพื้นที่รวมกันไม่เกิน ๑๕๐ ตารางเมตร หรืออาคารเพื่อการเกษตรพื้นที่ไม่เกิน ๔๐๐ ตารางเมตร

(๒) สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง ในงานตามข้อ ๓ ที่เกี่ยวกับการวางผังสำหรับพื้นที่หรือกลุ่มอาคาร ดังต่อไปนี้

(ก) พื้นที่ที่มีการใช้บังคับผังเมืองรวมและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

(ข) พื้นที่ที่มีการจัดรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

(ค) พื้นที่ที่มีการจัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน

(ง) พื้นที่อนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(จ) พื้นที่ในเขตเพลิงไหม้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือพื้นที่ที่มีภัยพิบัติและอุบัติเหตุตามที่กฎหมายกำหนด

(ฉ) นิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือพื้นที่พัฒนาพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด

(ช) กลุ่มอาคารที่ประกอบด้วยอาคารขนาดใหญ่ อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารสาธารณะ อาคารสูง และอาคารพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่มีพื้นที่รวมกันตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๓) สาขาภูมิสถาปัตยกรรม ในงานตามข้อ ๓ สำหรับพื้นที่หรือบริเวณ ดังต่อไปนี้

(ก) พื้นที่สาธารณะ หรือบริเวณอาคารสาธารณะ

(ข) พื้นที่ที่ให้บุคคลทั่วไปเข้าไปใช้สอยได้ที่มีพื้นที่ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป หรือชุมนุมคนได้ตั้งแต่ ๕๐๐ คนขึ้นไป

(ค) พื้นที่ที่มีการจัดสรรที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน ยกเว้นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่พักอาศัยส่วนบุคคล

(๔) สาขาสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ ในงานตามข้อ ๓ สำหรับพื้นที่ภายในอาคารสาธารณะที่มีพื้นที่ตั้งแต่ ๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป”

๓. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ วางระเบียบในเรื่องการตีความและการให้ความเห็นในทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาไว้ว่า เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในทางกฎหมายเป็นประการใดแล้ว โดยปกติให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกานั้น

๔. หนังสือเวียนของกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑/ว ๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการส่งปัญหาข้อกฎหมายไปเพื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นได้แจ้งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่มีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับงานในหน้าที่รับผิดชอบและความเห็นขัดแย้งไม่เป็นที่ตกลงกันได้ หากประสงค์จะให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความก็ให้ส่งปัญหาข้อกฎหมายนั้น ๆ ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาก่อนที่จะส่งไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา เนื่องจากมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยจำนวนมากมักหรือปัญหาข้อกฎหมายไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยตรงโดยไม่ผ่านกระทรวงมหาดไทย ซึ่งผลการพิจารณาบางเรื่องไม่สมประโยชน์ หรือบางเรื่องอาจยุติได้ในชั้นกระทรวงมหาดไทย และมีได้เป็นการปฏิบัติตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยเคยได้กำหนดไว้ทำให้เกิดความล่าช้าและไม่เกิดผลดีในการหารือดังกล่าว

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

ประเด็นที่หนึ่ง การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารและดิจิทัลคอนเทนต์ สาขาวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Science) โดยมีอาชีพ “Information Architect” เป็นหนึ่งในอาชีพที่ดำเนินการจัดทำ มีการนิยามชื่ออาชีพเป็นภาษาไทยใช้คำว่า “สถาปนิกสารสนเทศ” เป็นการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือไม่ หรือเป็นงานวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือไม่ อย่างไร เมื่อพิจารณาลักษณะของมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลร่วมกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) จัดทำขึ้นนั้นพบว่า อาชีพ “สถาปนิกสารสนเทศ” (Information Architect) เป็นวิชาชีพที่ออกแบบระบบเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงและการค้นหาข้อมูลสามารถวางแผนออกแบบพัฒนาการทดสอบกระบวนการจัดส่งข้อมูลภายในองค์กร

และออกแบบโครงสร้างข้อมูล ฯลฯ ซึ่งตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ให้คำนิยามคำว่า “วิชาชีพสถาปัตยกรรม” หมายความว่า วิชาชีพสถาปัตยกรรมที่ใช้ศาสตร์และศิลป์สร้างสรรค์สถาปัตยกรรม และสิ่งแวดล้อมในสาขาสถาปัตยกรรมหลัก สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง สาขาภูมิสถาปัตยกรรมสาขา สถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ และสาขาสถาปัตยกรรมอื่น ๆ ที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น “สถาปนิกสารสนเทศ” (Information Architect) จึงไม่เข้าข่ายลักษณะวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมีกำหนดไว้ตามกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้ว ซึ่งไม่มีการกำหนดวิชาชีพ “สถาปนิกสารสนเทศ” ไว้แต่อย่างใด อีกทั้งกฎกระทรวงฯ ดังกล่าวเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังนั้น เมื่อตามกฎกระทรวงฯ ไม่ได้กำหนด วิชาชีพ “สถาปนิกสารสนเทศ” (Information Architect) เป็นวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมแล้ว วิชาชีพ “สถาปนิกสารสนเทศ” จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. ๒๕๔๙

ประเด็นที่สอง การใช้คำนำหน้าอาชีพว่า “สถาปนิก” จำต้องขอรับการพิจารณาจากสภา สถาปนิกตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือไม่ อย่างไร นั้น เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ของสภา สถาปนิกเป็นสภาวิชาชีพประเภทหนึ่ง มีกฎหมายจัดตั้งให้อำนาจในการควบคุมการประกอบวิชาชีพ สถาปัตยกรรม โดยสภาสถาปนิกมีการออกมาตรการบังคับผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ทั้งในรูปแบบการออก ข้อบังคับทั่วไป เช่น ข้อตกลงการอยู่ร่วมกันของผู้ประกอบวิชาชีพ และข้อบังคับเฉพาะราย เช่น กรณีการออก ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การพิจารณาลงโทษทางวินัย เป็นต้น สภาสถาปนิกจึงถือว่าเป็นองค์การทางวิชาชีพ อำนาจหน้าที่ในการควบคุมการประกอบวิชาชีพนั้นเป็นอำนาจของสภาสถาปนิกที่จะพิจารณาและตรวจสอบ คุณสมบัติตามกฎหมายของผู้ที่ยื่นคำร้องขอเข้ามาเป็นสมาชิก และในการควบคุมสภาวิชาชีพกำหนดให้สภา สถาปนิกมีอำนาจหน้าที่ในการลงโทษวินัยวิชาชีพแก่สมาชิกผู้กระทำผิดทางวิชาชีพด้วย ประกอบกับ เมื่อพิจารณาเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ คือ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพ สถาปัตยกรรมรวมตัวกันตั้งองค์กรวิชาชีพเพื่อช่วยรัฐในการควบคุมดูแลมาตรฐานความรู้และการประกอบ วิชาชีพให้สามารถดำเนินการควบคุมได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น สภาสถาปนิกจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมความประพฤติ และการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมให้ถูกต้องตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ แห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม รวมถึงการรับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ดังนั้น วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาสถาปนิกตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ มุ่งครอบคลุม วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. ๒๕๔๙ แม้อาชีพ “สถาปนิกสารสนเทศ” (Information Architect) จะมีการใช้คำนำหน้าอาชีพว่า “สถาปนิก” แต่ลักษณะของวิชาชีพและคุณลักษณะอื่น ๆ ไม่เข้าข่ายที่จะอยู่ภายใต้วิชาชีพสถาปัตยกรรมตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงฯ ดังนั้น อาชีพ “สถาปนิกสารสนเทศ (Information Architect)” จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับ ตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่อย่างใด เนื่องจากประเด็นดังกล่าวมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย กรมโยธาธิการและผังเมืองจึงเห็นควรเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย พิจารณา

สำนักกฎหมาย สป. พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่าตามบทนิยามคำว่า “วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาปนิกฯ หมายความว่า วิชาชีพสถาปัตยกรรมที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งตามข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมฯ ได้กำหนดวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมไว้ ๔ สาขา ได้แก่ (๑) สาขาสถาปัตยกรรมหลัก (๒) สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง (๓) สาขาภูมิสถาปัตยกรรม และ (๔) สาขาสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ ดังนั้น การที่จะพิจารณาว่า “สถาปนิกสารสนเทศ” (Information